

Åka till Månen för en dag

Skånska Dagbladet Premium

Jul 16 4:03 PM

628words

Apollo 11:s 50-års jubileum firas med en ny visning på Vattenhallens planetarium kallad "Månar och mindre himlakroppar".

Den 16 juli år 1969 sköts Apollo 11 upp i rymden och fyra dagar senare landade rymdfärjan på Månen. Neil Armstrong och Edwin Aldrin blev de första människorna att sätta fötterna på Månen. I år är det månlandningens 50-års jubileum vilket planetariet Lund firar med en ny visning kallad "Månar och mindre himlakroppar". Planetariet ser ut som en uppslukande 360 graders biograf, men istället för video och bild är det en simulering som går att likna med en digital simulerad värld.

- Det är lite som VR-glasögon fast för 30 personer istället för en, förklarar Anna S. Arnadottir, föreståndare för Naturvetenskapliga fakultetens planetarium. Den nya visningen har tio olika moduler som besökarna kan få ta del av. Det handlar bland annat om månens kratrar och hav, månförmörkelser, månarna som kretsar runt planeterna Saturnus och Jupiter och om Apollo 11.

- Varje modul är fem till sju minuter lång och besökarna kan själva vara med och påverka visningens innehåll. Vart vill ni gå näst? Är det inga åsikter styr jag upp det. Vi kollar besökarnas intresse, nivå och ålder och sen bygger vi visningen på det, berättar Anna S. Arnadottir. Planetariet är en del av Lunds universitet och det är Anna S. Arnadottir som ansvarar för verksamheten.

- Vi vill ligga i framkant och vara ett ansikte utåt. Med denna visningen vill vi inspirera, fira och prata om framtida uppdrag inom solsystemet. Vi vill berätta om sånt folk inte vet, till exempel månbävningar.

Vad är månbävningar?

- Det är jordbävningar fast på Månen. Det går ju inte att säga jordbävningar på Månen så därför kallar jag det månbävningar, berättar Anna S. Arnadottir.

"Månar och mindre himlakroppar" är ett samarbete mellan Lunds universitet och Royal Observatory Greenwich i London.

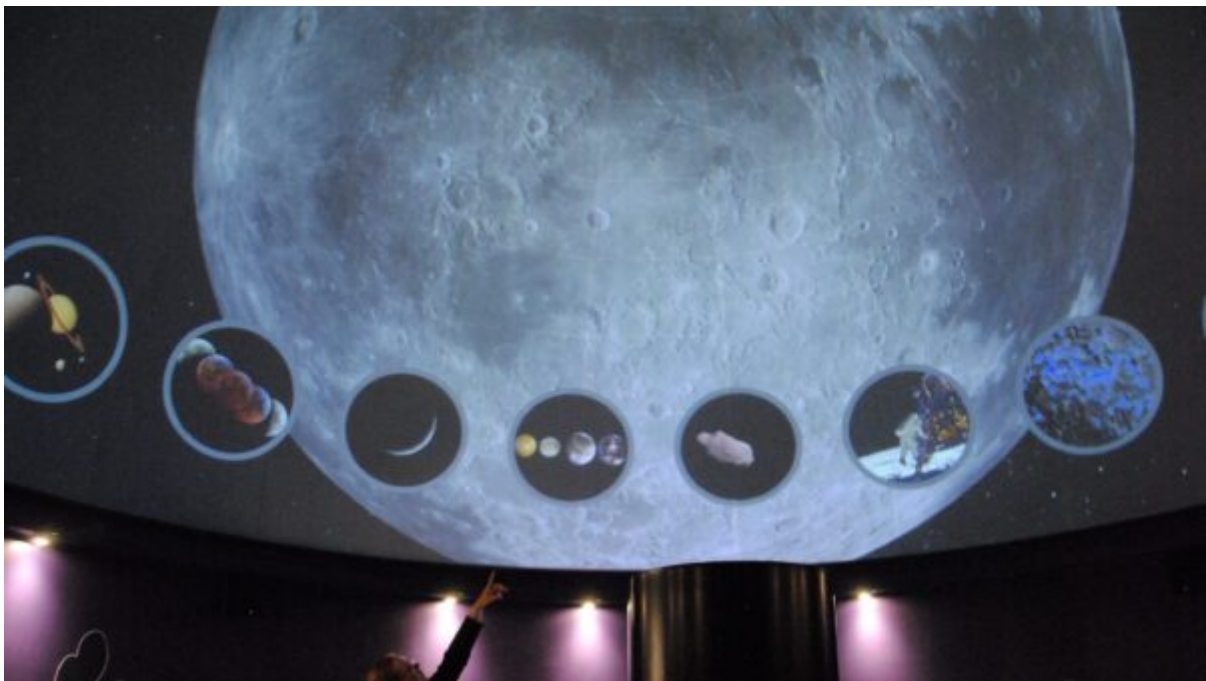
- Det är första gången på planetariets 40 år som vi delar med oss av de visningar vi producerar här och det är nog främst på grund av språket. Vi producerade en visning på engelska 2011 men den visades bara här. Vi gillar att visa det vi själva producerar för då kan vi utveckla och uppdatera om det kommer nya upptäckter. Visningen hade premiär på tisdagen men premiären fortsätter hela veckan.

- Det blir en preimärvecka, tisdag till lördag, för på lördag är det 50 år sedan Apollo 11 landade på Månen. Varje dag till och med lördag kommer planetariet att ha visning klockan 13.00.

- Efter den här veckan kommer "Månar och mindre himlakroppar" att visas då och då. Men det går att boka in sig även om den inte ligger i programmet. Visningen är ett resultat av flera månader av planering, programmering, testande, utvecklande av manus etcetera. Planen är att visningen ska leva vidare och växa.

- Det finns flera planeter med månar och många berättelser vi vill dela med oss, så vi vill att visningen ska fortsätta och växa. Det här är början på ett fantastiskt uppdrag, berättar Anna S. Arnadottir.

Naturvetenskapliga fakultetens planetarium grundades år 1978 och det var då placerat på Lunds observatorium i Stadsparken. När institutionen för astronomi flyttade till Sölvegatan 27 flyttade även planetariet och det placerades då i Lunds gamla vattentorn på John Ericssons väg 1. Vattenhallen grundades år 2009 och då flyttade planetariet till dess nuvarande plats mitt i experimenthallen på Vattenhallen. Ungefär var fjärde besökare som kommer till Vattenhallen besöker även planetariet, vilket blir omkring 12 000-14 000 rymdintresserade besökare per år.

Anna S. Arnadottir visar vilken modul som är vilken inne i planetariet. Foto: Hanna Svanberg

Här visar Anna S. Arnadottir hur tekniken fungerar.

*Anna S. Arnadottir är ansvarig för verksamheten.
Anna S. Arnadottir visar och berättar om de olika modulerna.*